

Fundació Studium Aureum

Temporada 2019-20, concert núm. 3

“Nadal amb Studium”

Sibil·la / Pachelbel / Praetorius / Nades / Victoria

Studium Aureum

Solistes vocals:

M José Campaner
Maria Mulet
Raquel Ribas
Maria Rosselló Pérez

Instrumentistes:

Violins:

Ramon Andreu
Kepa Arteché

Viola:

M José Gómez de la Vega

Violoncel:

Miquel Àngel Aguiló

Orgue:

Bartomeu Mut

Cor:

Sopranos:

M José Campaner, Bàrbara Femeníes, Mireia Martínez,
Maria Mulet, Maria Rosselló Pérez, Maria Rosselló
Raquel Ribas, Francesca M Salas

Contralts:

Gemma Clarissó, Amelia Forteza, , Joana M Furió,
Petra Genestra, Rose-Marie Iglesias, Montserrat Sobrevias

Tenors:

Antonio Aragón, Guillem Nicolau, Jordi Homs, Joan Serra

Baixos:

Joan J. Fiol, Jaume Llull, Pere Mateu, Llorenç Melià
José Gabriel Serrano

Director: Carles Ponseti Verdaguer

PROGRAMA

Hildegard von Bringen 1098-1179

O Virtus Sapientiae

Tomás Luis de Victoria 1548-1611

O Magnum Mysterium

Michael Praetorius 1560-1629

Es ist ein Ros entsprungen

Johann Pachelbel 1653-1706

Canon

Franz Xaver Brixl 1732-1771

Pastores

Cant de la Sibilla

Adaptació C. Ponseti

Dietrich Buxtehude 1637-1707

Praeludium BuxWV 137

Damijan Mocnik 1967

Christus est natus

Away in a manger (tradicional)

Arr. Ola Gjeilo 1978

Camille Saint-Saëns 1835-1921

Tollite Hostias (Oratori de Noël)

Louis Claude Daquin 1694-1772

Noël X

Adeste Fideles

Arr. Tamás Beischer-Matyó

No està permès l'enregistrament d'àudio o vídeo del concert sense autorització prèvia.

Es prega desconnectar el telèfon mòbil.

No está permitida la grabación de audio o vídeo del concierto sin autorización previa.

Por favor desconecte su teléfono móvil.

Nadal amb Studium

Carles Ponseti Verdaguer

Al Nadal la música adquireix un especial significat. La nostra tradició cristiana ha farcit de músiques i representacions sacres la història de la concepció i naixement del Messies. Aquesta singular història és reviscuda cada any dins la nostra cultura i suposa un moment de celebració i bons desitjos entre els cristians. Des de la senzilla nadala, a l'oratori més grandiloqüent s'han contat i cantat aquestes històries sacres. Podríem citar una llarga llista de compositors, que recorren tota la història de la música, que han escrit en petita o gran mesura alguna composició nadalenca. Però tal vegada és la inspiració popular la que més celebra aquest esdeveniment. El que és proper, el que és participatiu i la sensació d'oració conjunta que proporciona el "cantar" fan que Nadal sigui una manifestació musical principalment cantada. Des de les cantates de Bach als oratoris d'Handel, de les nades populars als Christmas anglosaxons, de les monodies com la Sibil·la a les darreres composicions actuals, totes juntes conformen un corpus monotemàtic sobre la vinguda de Jesús.

La nostra proposta pel present concert de Nadal serà un petit viatge per aquest món sonor que envolta el Nadal. Com és lògic algunes músiques estan totalment lligades a la seva funció litúrgica i formen part dels ritus que es rememoren, aquest seria el cas de la Sibil·la. D'altres han vist la llum de la seva inspiració en l'esperit i el missatge fraternal que representen aquestes festes i són més el producte d'una necessitat reclamada per una societat que vol gaudir d'aquesta celebració.

Començarem el nostre concert amb la figura d'Hildegard von Brinen (1098-1179), aquesta abadessa és reconeguda mundialment com una de les ments més lúcides i transcendents de la nostra història. Hildegard fou una font inesgotable de saviesa en quasi totes les matèries i va superar les dificultats i reticències del seu temps per la seva condició femenina. En la música va destacar de manera especial, i com a compositora trobem en la seva obra una profunditat expressiva i factura espiritual poc freqüent, a més d'una personalitat clarament reconeixible. La seva música es dona la mà amb algunes de les avantguardes actuals. La seva monòdia és molt característica de l'austeritat espiritual que només cercava l'oració i la reflexió. És sabut que en aquestes èpoques la música bàsicament era un guió a desenvolupar, no era una obra totalment acabada, en realitat cada vegada era diferent i aquí radicava part de la seva bellesa i frescor.

Avançant un poc en el temps ens trobem el cant nadalenc per excel·lència a Mallorca: La Sibil·la. De la Sibil·la és de tots conegut que és un cant que fa més de 500 anys que es canta a Mallorca a la nit de Nadal. Aquest cant apocalíptic en el qual es desgrana el judici final i els patiments d'una humanitat pecadora, té les seves arrels en les profunditats dels cants cristians. La versió mallorquina més antiga d'aquest cant es troba al convent de la Concepció de Palma a un cantoral del segle XV que recull la lletra i la música. Ja que a través del temps ha anat "sofrint" variacions, i podríem dir que acomodacions als gusts del moment, ens han arribat una pluralitat d'interpretacions, les quals estan determinades principalment pels diferents costums i tradicions dels àmbits on es canten. Sobre si té o no té acompanyament, no podem saber amb rotunditat com era. En la nostra interpretació, hem volgut recrear un ambient místic i de recolliment i al mateix temps, mostrar diferents "variants" al cantar les vuit estrofes (quasi mai es canten totes) del text. Els interludis estan totalment basats en la mateixa manera de ser de l'escala musical utilitzada.

L'orgue és l'instrument religiós per excel·lència, una església podríem dir que no està acabada, si no té un orgue. De la mateixa manera que l'arquitectura marca l'espai espiritual del temple, l'orgue marca l'espai sonor, dotant de personalitat l'edifici i, fins i tot, podem dir que el singularitza. Aquest és el cas de la basílica de Sant Francesc i el seu orgue. És per això que hem volgut incloure aquest instrument en el present concert. Podrem escoltar el magnífic instrument, concretament de les mans de l'organista titular de la Seu, Tomeu Mut, que ens interpretarà dues obres del barroc riques en timbres i registres, escrites amb un esperit nadalenc. L'orgue ens envoltarà amb el seu extraordinari so, de la mà de dos importants compositors: Dietrich Buxtehude i Louis Claude Daquin. També dins el repertori a interpretar desfilaran els compositors del barroc: Pachelbel, Praetorius i Bixi amb composicions ben nadalenques. Abans haurem pogut escoltar al gran polifonista del segle d'or Espanyol, Tomás Luis de Victoria, amb el bellíssim i conegut motet "O Magnum Mysterium".

Dins l'àmbit actual "Away in a manger" (Lluny en un pesebre) és una clàssica melodia nadalenca escrita als Estats Units al voltant 1885. En la versió que us oferim, l'arreglista és el compositor ja conegut del nostre públic Ola Gjeilo. Damijan Moknic compositor nascut a Eslovènia ens proposa Christus est natus, obra molt contrastant plena d'energia i ritme, una celebració joiosa del naixement de Crist.

El romanticisme arribarà de la mà de Saint-Säens i un fragment del seu "Oratorio de Noël", Tollite Hostias. El tradicional Adeste Fideles conclourà el concert en un cant de tots conegut i que convidem a cantar plegats.

Bon Nadal i pau per a tots!

Navidad con Studium

Carles Ponseti Verdaguer

En Navidad la música adquiere un especial significado. Nuestra tradición cristiana ha llenado de músicas y representaciones sacras la historia de la concepción y nacimiento del Mesías. Esta singular historia es revivida cada año en nuestra cultura y supone un momento de celebración y buenos deseos entre los cristianos. Desde el sencillo villancico, al oratorio más grandilocuente se han contado y cantado estas historias sacras. Podríamos citar una larga lista de compositores, que recorren toda la historia de la música, que han escrito en pequeña o gran medida alguna composición navideña. Pero tal vez es la inspiración popular la que más celebra este evento. Lo próximo, lo que es participativo y la sensación de oración conjunta que proporciona el "cantar" hacen que la Navidad sea una manifestación musical principalmente cantada. Desde las cantatas de Bach a los oratorios de Handel, de los villancicos populares a los Christmas anglosajones, de las monodias como la Sibila a las últimas composiciones actuales, todas juntas conforman un corpus monotemático sobre la venida de Jesús.

Nuestra propuesta para el presente concierto de Navidad será de nuevo un viaje por este mundo sonoro que rodea la Navidad. Como es lógico, algunas músicas están totalmente ligadas a su función litúrgica y forman parte de los ritos que se rememoran, éste sería el caso de la Sibila. Otras han visto la luz de su inspiración en el espíritu y el mensaje fraternal que representan estas fiestas y son más el producto de una necesidad reclamada por una sociedad que quiere disfrutar de esta celebración.

Comenzaremos nuestro concierto con la figura de Hildegard von Brinen (1098-1179), esta abadesa es reconocida mundialmente como una de las mentes más lúcidas y trascendentes de nuestra historia. Hildegard fue una fuente inagotable de sabiduría en casi todas las materias y superó las dificultades y reticencias de su tiempo por su condición femenina. En la música destacó de manera especial, y como compositora encontramos en su obra una profundidad expresiva y factura espiritual poco frecuente, además de una personalidad claramente reconocible. Su música se da la mano con algunas de las vanguardias actuales. Su monodia es muy característica, de una austeridad espiritual que sólo busca la oración y la reflexión. Es sabido que en estas épocas la música básicamente era un guion a desarrollar, no era una obra totalmente terminada, en realidad cada vez era diferente y aquí radicaba parte de su belleza y frescura.

Avanzando un poco en el tiempo nos encontramos el canto navideño por excelencia de Mallorca: La Sibila. De la Sibila es de todos conocido que es un canto que hace más de 500 años que se canta en Mallorca la noche de Navidad. Este canto apocalíptico, en el que se enumera el juicio final y los sufrimientos de una humanidad pecadora, tiene sus raíces en las profundidades de los cantos cristianos. La versión mallorquina más antigua de este canto se encuentra en el convento de la Concepción de Palma en un cantoral del siglo XV que recoge la letra y la música. Ya que a través del tiempo ha ido "sufriendo" variaciones, y podríamos decir que acomodaciones a los gustos del momento, nos han llegado una pluralidad de interpretaciones, las cuales están determinadas principalmente por las diferentes costumbres y tradiciones de los ámbitos donde se cantan. Sobre si tiene o no tiene acompañamiento, no podemos saber con rotundidad como era. En nuestra interpretación, hemos querido recrear un ambiente místico y de recogimiento y al mismo tiempo, mostrar diferentes "variantes" al cantar las ocho estrofas (casi nunca se cantan todas) del texto. Los interludios están totalmente basados en la misma manera de ser de la escala musical utilizada.

El órgano es el instrumento religioso por excelencia, una iglesia podríamos decir que no está terminada, si no tiene un órgano. Del mismo modo que la arquitectura marca el espacio espiritual del templo, el órgano marca el espacio sonoro, dotando de personalidad del edificio y incluso podemos decir que lo singulariza. Este es el caso de la basílica de San Francisco y su órgano, es por ello que hemos querido incluir este instrumento en el presente concierto. Podremos escuchar este magnífico instrumento, concretamente de las manos del organista titular de la Seu, Tomeu Mut, que nos interpretará dos obras del barroco ricas en timbres y registros, ambas escritas con un espíritu navideño. El órgano nos envolverá con su extraordinario sonido, de la mano de dos importantes compositores: Dietrich Buxtehude y Louis Claude Daquin. Dentro del repertorio también desfilarán los compositores del barroco: Pachelbel, Praetorius y Bixi con composiciones bien navideñas. Antes habremos podido escuchar al gran polifonista del siglo de oro español, Tomás Luis de Victoria, con el bellissimo y conocido motete "O Magnum Mysterium".

Dentro del ámbito actual "Away in a manger" (Lejos en un pesebre) es una clásica melodía navideña escrita en Estados Unidos alrededor 1885. En la versión que les ofrecemos, el arreglista es el compositor ya conocido de nuestro público Ola Gjeilo. Damijan Moknic, compositor nacido en Eslovenia, nos propone "Christus est natus", obra muy contrastada, llena de energía y ritmo, una celebración gozosa del nacimiento de Cristo.

El romanticismo llegará de la mano de Saint-Saëns y un fragmento de su "Oratorio de Noël", Tollite Hostias. El tradicional Adeste Fideles concluirá el concierto en un canto de todos conocido y que invitamos a cantar juntos.

¡Feliz Navidad y paz para todos!

O Virtus Sapientiae

O virtus Sapientiae,
 quae circuiens circuiisti
 comprehendo omnia
 in una via, quae habet vitam,
 tres alas habens,
 quarum una in altum volat,
 et altera de terra sudat,
 et tertia undique volat.
 Laus tibi sit, sicut te decet,
 O Sapientia.

O magnum mysterium

O magnum mysterium,
 et admirabile sacramentum,
 ut animalia viderent
 Dominum natum,
 jacentem in praesepio!
 Beata Virgo, cujus viscera
 meruerunt portare
 Dominum Christum.
 Alleluia.

Es ist ein Ros entsprungen

Es ist ein Ros entsprungen,
 aus einer Wurzel zart,
 wie uns die Alten sungem,
 von Jesse war die Art
 und hat ein Blümlein bracht
 mitten im kalten Winter,
 wohl zu der halben Nacht.

Das Röslein, das ich meine,
 davon Jesaja sagt,
 ist Maria die reine
 die uns das Blümlein bracht.
 Aus Gottes ew'gem Rat
 hat sie ein Kind geboren
 und blieb ein reine Magd.
 oder: Welches uns selig macht.

Das Blümelein, so kleine,
 das duftet uns so süß,
 mit seinem hellen Scheine
 vertreibt's die Finsternis.
 Wahr Mensch und wahrer Gott,
 hilft uns aus allem Leide,
 rettet von Sünd und Tod.

Pastores loquebantur ad invicem:

transeamus usque Betlehem,
 et videamus hoc verbum quod factum
 est, quod Dominus ostendit nobis.

Christus est natus

Hodie Christus est natus.
 Hodie Salvator apparuit.
 Hodie in terra canunt angeli,
 laetantur archangeli.
 Hodie exultant iusti dicentes:
 Gloria in excelsis Deo.

Oh fortaleza de la saviesa

O fortaleza de la Saviesa que vares
 encerclar, tot donant voltes,
 comprenent-ho tot
 en un únic camí que té vida,
 de tres ales que tens:
 una puja a l'altura,
 una destila la seva essència a la terra i
 la tercera és a tot arreu.
 Lloança a tu, tal com convé,
 oh Saviesa!

Oh gran misteri

Oh gran misteri,
 i meravellós sagrament:
 els animals van veure
 el Senyor acabat de néixer
 ajagut en una menjadora!
 Benaurat el ventre de la Verge,
 el qual fou digne de portar
 Crist el Senyor.
 Al·leluia!

Una rosa ha brollat

Una rosa ha brollat
 en un bonic verger,
 el capoll anunciat
 de la tija de Jessè.
 Ha nascut una flor
 enmig de la nit,
 d'un hivern helador.

El capoll de rosa a què em refereixo,
 Ja l'esmenta Isaïes:
 És Maria immaculada,
 Que ens va portar la floreta.
 De l'eterna paraula de Déu
 Ha donat a llum un fill,
 I es manté donzella i pura.
 I també ens fa feliços.

La floreta minúscula,
 Que tan dolça ens fa olor,
 Amb la seva brillantor tan clara,
 dissipa les tenebres.
 Home veritable i Déu veritable!
 Ens ajuda en les penes
 I ens salva del pecat i la mort.

Els pastors es deien els uns als altres:

Anem fins a Betlem i veiem
 la paraula que s'ha fet carn i
 que el Senyor ens ha mostrat.

Crist ha nascut

Avui Crist és nat.
 Avui ha aparegut el Salvador.
 Avui en la terra canten els àngels,
 s'alegren els arcàngels.
 Avui els justos exulten tot dient:
 Glòria a Déu a dalt del cel.

Oh fortaleza de la sabiduría

O fortaleza de la Sabiduría
 que rodeaste, dando vueltas,
 comprendiendo todo
 en un único camino que tiene vida,
 de tres alas que tienes:
 una sube a la altura,
 otra destila su esencia en la tierra y
 la tercera está en todas partes.
 ¡Gloria a ti, tal como conviene,
 oh Sabiduría!

Oh gran misterio

Oh gran misterio,
 y maravilloso sacramento:
 los animales vieron
 al Señor recién nacido
 acostado en un pesebre!
 Bienaventurado el vientre de
 la Virgen, el cual fue digno de llevar
 Cristo el Señor.
 Aleluya!

Una rosa ha brotado

Una rosa ha brotado
 en un lindo vergel,
 el capullo anunciado
 del tallo de Jesús.
 Ha nacido una flor
 en medio de la noche,
 de un invierno helador.

El capullo de rosa al que me refiero,
 Ya lo menciona Isaías:
 Es María inmaculada,
 Que nos trajo la florecilla.
 De la eterna palabra de Dios
 Ha dado a luz un hijo,
 Y se mantiene donzella y pura. Y
 también nos hace felices.

La florecita minúscula,
 Que tan dulce nos huele,
 Con su brillo tan claro,
 Disipa las tinieblas.
 ¡Hombre verdadero y Dios verdadero!
 Nos ayuda en las penas y nos salva
 del pecado y la muerte.

Los pastores se decían unos a otros:

Vayamos hasta Belén y veamos
 la palabra que se ha hecho carne
 y que el Señor nos ha mostrado.

Cristo ha nacido

Hoy Cristo nacido.
 Hoy ha aparecido el Salvador.
 Hoy en la tierra cantan los ángeles,
 se alegran los arcángeles.
 Hoy los justos exultan diciendo:
 Gloria a Dios en el cielo.

Away in a manger

Away in a manger
no crib for a bed,
The little Lord Jesus laid down
His sweet head.
The stars in the sky looked down
where He lay,
The little Lord Jesus,
a sleep on the hay.

The cattle are lowing,
the Baby awakes,
But little Lord Jesus,
no crying He makes;
I love Thee, Lord Jesus,
look down from the sky
And stay by my cradle
till morning is nigh.

Be near me, Lord Jesus,
I ask Thee to stay
Close by me forever,
and love me, I pray;
Bless all the dear children
in Thy tender care,
And take us to Heaven
to live with Thee there.

Tollite hostias

Tollite hostias et adorete
Dominum in atrio sancto ejus.
Laetentur coeli, et exultet terra
a facie Domini, quoniam venit.
Alleluia

Adeste fideles,

Adeste, fideles,
Laeti triumphantes,
Venite, venite in Bethlehem!
Natum videte,
Regem angelorum
Venite, adoremus!
Venite, adoramus Dominum!

En grege relicto
Humiles ad cunas,
Vocati pastores adproperant,
Et nos ovanti,
Gradu festinemus.
Venite, adoremus!
Venite, adoramus Dominum!

Lluny en un pessebre

Lluny en un pessebre,
no hi ha bressol per al seu llit,
el petit Senyor Jesús,
va col·locar el seu dolç cap.
Les estrelles al cel brillant
miren des d'allà on dormia
el petit Senyor Jesús,
adormit al fenc.

El bestiar bramava,
el pobre nadó es desperta,
però el petit Senyor Jesús,
no fa soroll, no plora.
T'estimo, Senyor Jesús
mira des del cel,
I queda't al meu costat,
fins que arribi el matí.

Estigues a prop, Senyor Jesús
et demano que et quedis,
a prop meu per sempre,
i reso que m'estimis.
Beneeix als nens estimats
en la teva tendra cura
i porta'ns al cel
per viure-hi amb tu.

Aixequeu les ofrenes

Aixequeu les ofrenes,
i adoreu el Senyor al seu atri sant.
Que s'alegrin els cels, i exulti la terra
davant de la presència de Déu,
perquè Ell ha vingut. Al·leluia!

Acudiu, fidels,

Acudiu, fidels,
alegres, triomfants veniu,
veniu a Betlem
vegeu al nascut
Rei dels àngels
Veniu adorem,
veniu adorem el Senyor.

Heus aquí que,
deixat el ramat,
els pastors convocats
s'acosten humils al bressol i nosaltres
ens afanyem amb pas alegre.
Veniu adorem,
veniu adorem el Senyor.

Lejos en un pesebre

Lejos en un pesebre,
no hay cuna para su lecho,
el pequeño Señor Jesús,
colocó su dulce cabeza.
Las estrellas en el cielo brillante
miran desde él donde dormía
el pequeño Señor Jesús,
dormido en el heno.

El ganado mugía,
el pobre bebé se despierta,
pero el pequeño Señor Jesús,
no hace ruido, no llora.
Te amo, Señor Jesús
mira desde el cielo,
Y quédate a mi lado,
hasta que llegue la mañana.

Estate cerca de mí, Señor Jesús
te pido que te quedes,
cerca de mí para siempre,
y rezo que me ames.
Bendice a los niños queridos
en tu tierno cuidado
y llévanos al cielo
para vivir allí contigo.

Levantad las ofrendas

Levantad las ofrendas,
y adorad a Dios en su atrio santo.
Alégrese los cielos, y regocíjese la
tierra delante de la presencia de Dios,
porque Él ha venido. ¡Aleluya!

Acudid, fieles,

Acudid, fieles,
alegres, triunfantes
venid, venid a Belén
ved al nacido
Rey de los ángeles
Venid adoremus,
venid adoremus al Señor.

He aquí que,
dejado el rebaño,
los pastores llamados se acercan
humildes a la cuna y nosotros nos
apresuramos con paso alegre.
Venid adoremus,
venid adoremus al Señor.

Cant de la Sibil·la

Lo jorn del Judici
parrà qui haurà fet servici.

Jesucrist, Rei universal,
home i ver Déu eternal
del cel vindrà per a jutjar
i a cada u lo just darà.

Gran foc del cel davallará;
mars, fonts i rius, tot cremará.
Los peixos donaran grans crits
perdent los naturals delits.

Ans del Judici l'Anticrist vindrà
i a tot lo món turment darà,
i se farà com Déu servir
i qui no el crega farà morir.

Lo seu regnat serà molt breu;
en aquell temps sots poder seu
moriran màrtirs tots a un lloc
aquells dos sants, Elies i Enoc.

Lo sol perdrà la claredat
mostrant-se fosc i entelat,
la lluna no darà claror
i tot lo món serà tristor.

Als mals dirà molt agrament:
- Anau, maleits, en el turment!
anau-vos-ne en el foc etern
amb vòstron príncep de l'infern!

Als bons dirà: - Fills meus, veniu!
benaventurats posseïu
el regne que us he aparellat
des que lo món va ésser creat.

Oh humil Verge! Vós qui heu parit
Jesús Infant aquesta nit,
a vòstron Fill vullau pregar
que de l'infern vulla'ns lliurar!

Lo jorn del Judici
parrà qui haurà fet servici

LA FUNDACIÓ STUDIUM AUREUM

VOS DESITJA UN BON I VENTURÓS NADAL!

Rotger

DURENDESA®
ASESORES INMOBILIARIOS

MUSICASA